

Naam tool: ECOPLAN Scenario-Evaluator

Link: <https://www.uantwerpen.be/nl/onderzoeksgroep/ecoplan/>

Ontwikkelaars/Betrokken partijen: UAntwerpen; betrokken: UGent, KULeuven, INBO en VITO

Contacten (mailadressen): Dirk.Vrebos@uantwerpen.be; jan.staes@uantwerpen.be

Toepassingsgebied: Vlaanderen.

Doelpubliek:

- experten ESD
- ruimtelijke planners
- beleidsmakers
- burgers
- andere:

Vereiste voorkennis:

- basiskennis ecosysteemdiensten
- GIS-expertise
- modelleer-expertise
- kennis over methodes kwantificering en waardering ecosysteemdiensten vereist
- ervaring in opzetten participatieve processen

Vereiste tijdsinzet om een scenario te berekenen:

± 1 tot 3 dagen per scenario (afhankelijk van grootte gebied en aantal ingrepen)

Type indicatoren:

- kwalitatief
- kwantitatief (fysisch)
- monetair

Belangrijkste doelstelling:

Gedetailleerde, ruimtelijk expliciete analyse van de huidige ecosysteemdienstenlevering en kwantificering van de veranderingen in ecosysteemdienstenlevering door aanpassingen in landgebruik en grondwaterstanden.

Beschrijving methode:

ECOPLAN-SE is een gratis QGIS plug-in die het mogelijk maakt om de impact van veranderingen in bodembedekking en -gebruik ruimtelijk expliciet door te rekenen voor 18 ecosysteemdiensten. Gebruikers tekenen in QGIS een scenario in met de ruimtelijke informatie over het toekomstig landgebruik en geven eventuele veranderingen in grondwaterstanden in. De tool voorziet zelf de nodige ruimtelijke informatie over het fysisch systeem en de huidige vraag naar de ecosysteemdiensten. Met behulp van enkele rekenmodules kunnen de resultaten worden geanalyseerd en met elkaar worden vergeleken in overzichtelijke tabellen en grafieken. Finaal heeft de gebruiker ook een mogelijkheid om de multifunctionaliteit op het vlak van ecosysteemdiensten in kaart te brengen.

Schaalniveaus waarvoor tool bruikbaar is:

- perceel
- straat / wijk / projectgebied
- gemeente
- regionaal / provinciaal
- gewestelijk / nationaal
- internationaal

Ruimtelijke context (ecosysteem-types) waarvoor tool bruikbaar is:

Landelijk:

- akker of weiland
- bossen
- soortenrijke graslanden
- heide en struweel
- moerassen en wetlands
- zoetwater-ecosystemen (rivieren, stilstaand water)
- kust
- marien
- stedelijk groen
- Andere: Click or tap here to enter text.

Ecosysteemdiensten waarvoor tool bruikbaar is:

- voedselproductie
- waterproductie
- grondstoffen
- beheersing overstromingen
- kustbescherming
- waterbeschikbaarheid en infiltratie
- waterzuivering
- luchtzuivering
- bodemzuivering
- verminderen geluidsoverlast
- bestuiving
- natuurlijke plaagbestrijding
- bodemvruchtbaarheid
- verminderen erosie
- C-opslag
- verkoeling
- beweging en ontspanning
- elkaar ontmoeten
- leren
- beleving van natuur
- uitzicht op groen
- tot rust komen
- andere: gezondheidsbatens door contact met groen

Belangrijkste voor- en nadelen:

- De tool werkt op een hoge resolutie en kan hierdoor ook kleine veranderingen in het landschap evalueren.
- Door het hoge detail in fysisch systeem en ESD-vraagkaarten kan ook het belang van de locatie van een ingreep worden geëvalueerd.
- Er kan gewerkt worden met eigen kaartmateriaal
- De resultaten zijn gebaseerd op een aantal aannames en modellen, en zijn dus geen exacte prognoses.
- Het evalueren van bepaalde beheersmaatregelen is momenteel niet mogelijk.
- Enkel de kwantificeerbare ecosysteemdiensten zijn hierin opgenomen.
- Leren hoe de scenario's moeten worden opgebouwd vraagt enige tijd.
- De tool is ontwikkeld binnen een onderzoeksproject .